

Lekmannarevisorerna granskar

**UMEÅ KOMMUN
UMEÅ PARKERINGS AB**

Grundläggande granskning 2024

1. Inledning och bakgrund

Kommunrevisionen granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionssed all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de lekmannarevisorer som utsetts i företag enligt kommunallagens 10 kap. 2–6 §§, även verksamheten i dessa juridiska personer.

Lekmannarevisorn ska, enligt aktiebolagslagens 10 kap 3 § granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Enligt God revisionssed 2022 ska den grundläggande granskningen innehålla:

- Granskning av måluppfyllelse.
- Granskning av styrning och intern kontroll.

Granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om bolagsstyrelserna har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till ägardirektiv, mål och andra styrdokument/beslut som fullmäktige fastställt.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionssed, samt risker som framkommit i lekmannarevisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2024.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge lekmannarevisorerna underlag för sitt uttalande i granskningsrapporten där uppgiften är att bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med en tillräcklig intern kontroll.

De övergripande revisionsfrågor som granskningen avser att besvara är:

- Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de ägardirektiv, mål, beslut och övriga styrdokument som fullmäktige fastställt?
- Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?
- Arbetar styrelsen strukturerat för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll?

1.2 Avgränsningar

Granskningen avser Umeå Parkering AB och är avgränsad till verksamhetsåret 2024. Granskningen färdigställs och avslutas därmed först efter att styrelse behandlat årsbokslut/verksamhetsuppföljning för 2024.

1.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för lekmannarevisorernas slutsatser och bedömningar. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av kommunallagen och aktiebolagslagen (8 kap. 4 och 8 §§ som reglerar styrelsens och VD:s ansvar) samt:

1.3.1 Bolagsordning (2021-09-27)

Enligt bolagsordningen har bolaget som föremål för sin verksamhet att förvärva, äga och förvalta fastighet i vilken parkeringsrörelse ska vara inrymd, samt bedriva parkeringsrörelse och parkeringsövervakning.

1.3.2 Generella ägardirektiv (2021-11-29)

Fullmäktige antag i november 2021 generella ägardirektiv för styrning av de kommunala bolagen. De generella direktiven innehåller krav och riktlinjer för samtliga hel- eller majoritetsägda bolag i bolagskoncernen och avser bland annat:

- Efterlevnad av lagar och målstyrning från fullmäktige
- Innehåll och form för bolagsstyrelsens arbetsordning
- Innehåll och form för VD-instruktion
- Uppföljning och rapportering

1.3.3 Specifika ägardirektiv (2022-11-28)

Enligt ägardirektivet har bolaget till mål för sin verksamhet att tillhandahålla väl belägna och attraktiva parkeringsanläggningar samt att driva parkeringsrörelse och parkeringsövervakning. Bolagets ekonomiska mål enligt ägardirektivet består av att:

- Soliditeten bör inte understiga 20 % per år
- Förräntningen bör inte understiga 25 % per år

Bolaget ska även upprätta mätbara mål inom klimat- och miljöområdet som ska följas upp i årsredovisningen.

Bolaget ska även särskilt verka för fullmäktiges mål avseende: *Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden.*

1.3.4 Riktlinjer för aktiverande styrning (2021-03-09)

Enligt riktlinjer för aktiverande styrning ansvarar bolagen för att upprätta den verksamhets- respektive bolagsstyrning de bedömer är nödvändig för att hantera grunduppdrag, tilldelade inriktningsmål och eventuella tilläggsuppdrag.

Vid utformandet av bolagsspecifik verksamhetsstyrning och uppföljning har bolagen krav att följa lagstiftningar och beslut från kommunfullmäktige samt anvisning från kommunstyrelsen.

1.3.5 Riktlinjer för internkontroll (2011-09-26)

Kommunens dokument för riktlinjer för intern styrning och kontroll som antogs i september 2011, specificerar att kommunens samtliga verksamhetsområden ska tillämpa dessa riktlinjer. I dokumentet framgår att följande moment ska tillämpas av verksamheterna:

Risikanalys

En riskanalys ska göras i syfte att identifiera omständigheter som utgör risk att verksamheterna inte bedrivs enligt lagar och regler samt verksamhetens krav.

Kontrollåtgärder

Vid behov ska åtgärder tas utifrån resultatet av riskanalysen som förhindrar att verksamhetens krav inte uppfylls.

Uppföljning

Verksamheterna ska systematiskt och regelbundet följa upp, bedöma och avrapportera den interna kontrollen.

Dokumentation

Risikanalysen, kontrollåtgärder samt uppföljningen och bedömningen ska dokumenteras.

Rapportering

I samband med inrapportering av bokslut ska bolagsstyrelserna rapportera till kommunfullmäktige huruvida deras interna kontroll har varit tillräcklig.

1.4 Genomförande

Granskningen har genomförts genom löpande insamling av fakta och iakttagelser (till exempel via styrelsens protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut). Dialoger har genomförts med VD och styrelsens presidium två gånger under året. Avstämningar har genomförts med bolagets auktoriserade revisor.

2. Resultat av granskningen

2.1 Styrning och uppföljning av verksamhet

Nedan redogörs för iakttagelser och bedömningar avseende verksamhetsstyrning och uppföljning under 2024.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Fastställt en affärsplan som baseras på bolagsordning och ägardirektiv	✓	2023-11-10 § 23.39.
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i en årsrapport	✓	Bolaget har följt upp verksamheten i bolagsstyrningsrapport, verksamhetsrapport samt i årsredovisning. Uppföljning av mål från affärsplan sker i verksamhetsrapport. Styrelsen har i affärsplan beslutat om mätbara klimat- och miljömål. Enligt ägardirektivet ska styrelsen i årsredovisningens förvaltningsberättelse årligen följa upp klimat- och miljömålen. Av förvaltningsberättelsen framgår att samtliga klimat- och miljömål från affärsplanen följs upp. I verksamhetsrapport genomförs uppföljning av kommunfullmäktiges mål. Verksamhetsrapporten innehåller dock ingen konkret bedömning om fullmäktiges mål har uppnåtts eller inte.
Uppnår grunduppdrag enligt ägardirektivet	✓	Styrelsen bedömer i verksamhetsrapport för 2024 att bolagets verksamhet bedrivits i enlighet med ägardirektivet. Enligt verksamhetsrapport för 2024 uppnås 8 av 14 mål från affärsplan 2024. Två mål uppnås inte. Fyra mål har inte varit möjliga att följa upp under verksamhetsåret. Styrelsen bedömer i verksamhetsrapport att 16 av 25 aktiviteter har blivit genomförda. Nio aktiviteter uppges vara försenade. Styrelsen redovisar varför aktiviteterna har blivit försenade.

Vidtagit åtgärder vid indikationer på avvikelse från grunduppdrag, inriktningsmål och ev. tilläggsuppdrag	ET	Bolaget redovisar en i allt väsentligt god måluppfyllelse.
---	----	--

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.1.1 Bedömning

Vi bedömer att styrelsen har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de ägardirektiv, riktlinjer, mål, beslut och styrdokument som fullmäktige fastställt. Bedömningen baseras på att styrelsen har antagit en affärsplan med mätbara mål som utgår ifrån bolagets ägardirektiv samt genomfört uppföljning. Bolaget når majoriteten av målen från affärsplan och har genomfört majoriteten av aktiviteterna. Enligt vår bedömning kan styrelsens bedömning av om bolaget uppfyllt fullmäktiges mål tydliggöras.

2.2 Styrning och uppföljning av ekonomi

Nedan redogörs för iakttagelser och bedömningar avseende ekonomistyrning och uppföljning under 2024.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Upprättat en budget för innevarande år	✓	2023-11-10 § 23.40
Följt upp ekonomin i tertialrapporter	✓	2023-05-22 § 24.19, tertial 1 2023-09-27 § 24.32, tertial 2
Följt upp ekonomin i en årsrapport	✓	Årsrapport för 2024 antagen av styrelsen 2025-02-28 § 24:55.
Når måluppfyllelse avseende ekonomi (inkl. budget)	✓	Bolaget redovisar ett resultat efter finansiella poster på ca 15,8 mnkr jämfört med ett budgeterat resultat efter finansiella poster på 11,7 mnkr. De ekonomiska målen uppnås: - Förräntningen bör för perioden ej understiga 25 procent per år: Uppgår 2024 till 47 procent. - Soliditeten bör under perioden ej understiga 20 procent per år: Uppgår 2024 till 21,2 procent.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	ET	Inga behov av åtgärder då styrelsen redovisar en god måluppfyllelse avseende ekonomin.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.2.1 Bedömning

Vi bedömer att styrelsen har säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Bedömningen baseras på att styrelsen har antagit en budget och följt upp den via tertialrapporter samt årsredovisning. Bedömningen baseras även på att styrelsen når god ekonomisk måluppfyllelse.

2.3 Intern kontroll

Nedan redogörs för iakttagelser och bedömningar avseende intern kontroll under 2024.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Genomfört en riskanalys	✓	2023-09-29 § 23.30 beslut om riskbedömning avseende bolagets risker.
Beslutat om kontrollmoment utifrån identifierade risker	✓	Riskbedömningen innehåller kontrollmoment.
Följt upp resultatet av genomförda kontrollmoment	✓	2024-09-27 § 24.33
Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	✓	Uppföljningen visar inget tydligt behov av åtgärder.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.3.1 Bedömning

Vi bedömer att styrelsens arbetat strukturerat för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll.

Bedömningen baseras på att styrelsen har antagit en riskbedömning med kontrollmoment samt genomfört uppföljning. Bedömningen baseras vidare på att genomförda kontrollmoment inte visat på ett tydligt behov av åtgärder.

3. Sammanfattade bedömning

Vi bedömer att styrelse och VD har säkerställt en tillräcklig styrning och uppföljning av sin verksamhet och ekonomi. Vidare bedömer vi att styrelse och VD har säkerställt en tillräcklig intern kontroll.

Vi grundar vår bedömning på följande:

Revisionsfråga	Bedömning	Motivering
Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de ägardirektiv, mål, beslut och övriga styrdokument som fullmäktige fastställt?	Ja	Vi bedömer att styrelsen har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de ägardirektiv, riktlinjer, mål, beslut och styrdokument som fullmäktige fastställt. Bedömningen baseras på att styrelsen har antagit en affärsplan med mätbara mål som utgår ifrån bolagets ägardirektiv samt genomfört uppföljning. Bolaget når majoriteten av målen från affärsplan och har genomfört majoriteten av aktiviteterna. Enligt vår bedömning kan styrelsens bedömning av om bolaget uppfyllt fullmäktiges mål tydliggöras.
Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredställande sätt?	Ja	Vi bedömer att styrelsen har säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Bedömningen baseras på att styrelsen har antagit en budget och följt upp den via tertialrapporter samt årsredovisning. Bedömningen baseras även på att styrelsen når god ekonomisk måluppfyllelse.
Arbetar styrelsen strukturerat för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll?	Ja	Vi bedömer att styrelsens arbetat strukturerat för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll. Bedömningen baseras på att styrelsen har antagit en riskbedömning med kontrollmoment samt genomfört uppföljning. Bedömningen baseras vidare på att genomförda kontrollmoment inte visat på ett tydlig behov av åtgärder.

Utifrån granskningsresultatet lämnar vi följande rekommendationer till bolaget:

- Tydliggöra uppföljningen av de mål som fullmäktige destinerat till bolaget med en bedömning av måluppfyllelse

Mars 2025

Hannes Lönnqvist
Granskare
EY

Lydia Andersson
Projektledare
EY

Per Stålborg
Kvalitetssäkrare
EY